

Rapportera tillbuden

– förebygg ohälsa och olyckor i arbetet

Rapportera tillbud

Varje år rapporteras 100 000 arbets-skador i Sverige. Tillbud är många fler än så. Med tillbud menas en önskad händelse eller situation som kunnat leda till hälsobesvär, sjukdom eller olycksfall.

Tillbud visar var det finns arbetsmiljörisker i arbetet. Det behöver inte innebära att någon person varit nära att skadas.

Ett tillbud kan vara:

- att personalen fått arbeta särskilt hårt eller tungt för att det saknas en vikarie,
- att en arbetssituation som arbetsgivaren bedömt som ofarlig plötsligt blir hotfull,
- att en explosion sker i en för tillfället tom lokal som nästa gång kan vara full av folk.

En del i det systematiska arbetsmiljöarbetet

Alla arbetsgivare ska bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete med syftet att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet.

För detta arbete krävs det rutiner. Rutinerna bör bland annat beskriva hur tillbud ska rapporteras och uppmärksammas, eftersom tillbud indikerar var det kan finnas risker.

Arbetsstagare ska veta till vem de ska rapportera tillbud

Arbetsgivaren är ansvarig för arbetsmiljöarbetet, men det är viktigt att det finns ett samarbete mellan arbetsgivaren och arbetstagarna – exempelvis när det gäller att rapportera och undersöka tillbud. Det blir då lättare att vidta åtgärder innan något olycksfall inträffar eller innan arbetsförhållandena leder till ohälsa. För att detta samarbete ska fungera är det viktigt med tydliga rutiner.

Så här kan rapporteringen gå till

- Börja med att diskutera och bestämma vad som kan vara tillbud i er verksamhet.

- Informera alla arbetstagare till vem de ska anmäla alla tillbud.
- Gör upp hur rapporteringen av tillbud ska göras – skriftligt eller muntligt, med hjälp av ett dataprogram eller dylikt.
- Bestäm också hur de inrapporterade tillbuden ska tas om hand – ska de till exempel diskuteras på arbetsplatsträffar eller på samverkansmöten? Hur ska arbetstagare och skyddsombud få möjlighet att medverka vid bedömning och planering av åtgärder?

Tillbudsrapporteringen kan till exempel ske med hjälp av Arbetsmiljöverkets rapporteringsverktyg, "Rapportera tillbuden", ADI 307. Den hittar du på:

www.av.se/publikationer/broschyer

FRÅGOR ATT BESVARA UTIFRÅN TILLBUDSRAPPORTERING

- Vad hände? Beskriv händelsen eller situationen.
- I vilket arbetsmoment?
- Tid och plats?
- Varför uppstod händelsen eller situationen? Till exempel:
  - hög arbetsbelastning och tidspress
  - brister i planering
  - dåliga instruktioner
  - ingen introduktion och för lite utbildning
  - brister i arbetsutrustning eller dåligt underhåll
  - otydlig uppgiftsfördelning
  - kommunikation som inte fungerar
- Vad kunde tillbudet resulterat i?
- Vad kan göras för att något liknande inte ska inträffa igen?
- Vad behöver göras direkt?
- Vem ansvarar för att det blir gjort?

Det är viktigt att personalen får information om inträffade tillbud, om de åtgärder som arbetsgivaren genomfört för att förebygga nya tillbud samt om vilka risker som kvarstår.

ANMÄL ARBETSSKADA

- Arbetstagaren rapporterar tillbud till arbetsgivaren.
- Arbetsgivaren rapporterar arbetsolyckor och arbetssjukdomar till Försäkringskassan även om de inte orsakat frånvaro.
- Arbetsgivaren rapporterar allvarliga olyckor och allvarliga tillbud till Arbetsmiljöverket.

Hur anmäler arbetsgivare arbetsskada?

– www.anmalarbetsskada.se

Adressen är till en webbplats där arbetsgivaren kan göra anmälan. Har du frågor kring anmälan kan du kontakta Arbetsmiljöverkets svarstjänst på telefon 010-730 90 00 eller via arbetsmiljoverket@av.se.

Fler exemplar av broschyren beställs från:
Arbetsmiljöverket, 112 79 Stockholm
Telefon 010-730 90 00
E-post: arbetsmiljoverket@av.se
www.av.se

Best nr ADI 306

Vår vision: Alla vill och kan skapa bra arbetsmiljö

